

БӨЛІМ: ЖАЛПЫ РУБРИКА

Мектепке дейінгі ұйымдағы менеджмент практикасы

ЖАРИЯЛАНДЫ
02.06.2025СІЛТЕМЕ
https://bilimger.kz/180210/

Автор: Тлеужанова Мадина Серикбаевна

МЕКТЕПКЕ ДЕЙІНГІ ҰЙЫМДАҒЫ МЕНЕДЖМЕНТ ПРАКТИКАСЫ

Кіріспе Мектепке дейінгі білім беру – баланың тұлға ретінде қалыптасуындағы алғашқы және маңызды кезеңдердің бірі. Бұл кезеңде балалардың танымдық, әлеуметтік, шығармашылық қабілеттері дамып, болашақтағы білім алуына негіз қаланады. Сондықтан мектепке дейінгі ұйымдарды тиімді басқару – бүкіл білім беру жүйесінің сапасын арттырудың маңызды бөлігі. Менеджмент – кез келген ұйымның, соның ішінде мектепке дейінгі мекеменің де жүйелі түрде дамуын қамтамасыз ететін басқару ғылымы. Мектепке дейінгі ұйымдардағы менеджмент педагогикалық, ұйымдастырушылық, қаржылық және әкімшілік процестерді қамтиды. Тиімді менеджмент балабақшаның қызмет сапасын жақсартып, балалардың қауіпсіз және қолайлы ортада тәрбиеленуін қамтамасыз етеді. Бұл жұмыста мектепке дейінгі ұйымдағы менеджменттің негізгі аспектілері қарастырылады, оның ішінде педагогикалық процесс, қаржылық басқару, ата-аналармен жұмыс және кадрлық саясат сияқты бағыттар талданады.

1. Мектепке дейінгі ұйымдағы менеджменттің негізгі бағыттары 1.1. Ұйымдастырушылық басқару Ұйымдастырушылық басқару – мектепке дейінгі мекеменің құрылымын тиімді қалыптастыру және оның миссиясын, мақсаттарын анықтау процесі. Бұл бағыттың негізгі міндеттері мыналар:

- Мекеменің стратегиялық даму жоспарын құру;
- Басқару құрылымын нақтылау (директор, әдіскер, тәрбиешілер, техникалық персонал және т.б.);
- Жоспарлау және есеп беру жүйесін қалыптастыру;
- Қызметкерлердің міндеттерін нақты белгілеу.

Ұйымдастыру жүйесінің тиімді болуы мектепке дейінгі мекеменің жалпы жұмыс өнімділігін арттыруға ықпал етеді. 1.2. Педагогикалық процесті басқару Мектепке дейінгі ұйымдарда білім беру процесін тиімді ұйымдастыру – балалардың жан-жақты дамуына негіз болады. Сондықтан басқарудың бұл саласы келесі бағыттарды

қамтиды:

- Мемлекеттік стандарттарға сәйкес оқу бағдарламаларын әзірлеу және бейімдеу;
- Балалардың жас ерекшеліктеріне сәйкес оқыту әдістерін таңдау;
- Педагогикалық қызметкерлердің кәсіби біліктілігін арттыру;
- Инновациялық әдістер мен жаңа технологияларды енгізу.

Педагогикалық процестің тиімді басқарылуы балалардың интеллектуалды және шығармашылық дамуына оң әсер етеді.

1.3. Қаржылық және материалдық-техникалық басқару

Мектепке дейінгі мекемелердің қаржылық тұрақтылығы мен материалдық базасы да басқару жүйесінің маңызды бөлігі болып табылады. Қаржылық менеджментке мыналар жатады:

- Бюджетті жоспарлау және қаражатты тиімді бөлу;
- Материалдық-техникалық базаны жаңарту;
- Балабақшаның инфрақұрылымын жақсарту (жөндеу жұмыстары, жаңа жиһаз, ойын алаңдары, т.б.);
- Қосымша қаржыландыру көздерін іздеу (демеушілер, мемлекеттік бағдарламалар, гранттар).

Қаржының дұрыс басқарылуы балабақшаның заманауи стандарттарға сәйкес жұмыс істеуіне мүмкіндік береді.

1.4. Ата-аналармен және қоғаммен байланыс Ата-аналармен тиімді қарым-қатынас орнату – балалардың үйлесімді дамуына ықпал ететін маңызды факторлардың бірі. Бұл бағытқа мыналар кіреді: •Ата-аналармен үнемі кері байланыс орнату (жиналыстар, онлайн платформалар, мобильді қосымшалар);

- Ашық есік күндерін өткізу, ата-аналарды тәрбиелік іс-шараларға тарту;
- Әлеуметтік серіктестіктермен және жергілікті қауымдастықпен жұмыс жүргізу.

Ата-аналардың балабақшамен тығыз байланыста болуы бала тәрбиесінің сапасын арттыруға көмектеседі.

1.5. Мониторинг және бағалау Кез келген мекеменің тиімді жұмыс істеуі үшін оның нәтижелерін үнемі бағалап отыру қажет. Мониторинг келесі аспектілер бойынша жүргізіледі:

- Оқу-тәрбие жұмысының сапасын талдау;
- Педагогикалық кадрлардың қызметін бағалау;
- Балалардың даму деңгейін бақылау;
- Ата-аналардың қанағаттанушылық деңгейін анықтау.

Тұрақты бағалау жүйесі білім беру сапасын арттырып, менеджмент процестерін жетілдіруге мүмкіндік береді.

2. Мектепке дейінгі ұйымдағы кадрлық менеджмент Қызметкерлерді басқару – мектепке дейінгі ұйымның маңызды аспектілерінің бірі. Балабақшадағы кадрлық саясат мынадай бағыттарды қамтиды:

- Білікті педагогтарды іріктеу және жұмысқа алу;

- Мұғалімдер мен тәрбиешілердің кәсіби дамуын қамтамасыз ету;
- Ынталандыру және мотивация жүйесін құру;
- Қызметкерлердің еңбек жағдайларын жақсарту.

Жақсы кадрлық менеджмент ұжымның жоғары тиімділікпен жұмыс істеуіне ықпал етеді.

Қорытынды

Мектепке дейінгі ұйымдағы менеджмент – бұл кешенді және жүйелі процесс. Оның негізгі бағыттары – ұйымдастырушылық басқару, педагогикалық процесс, қаржылық тұрақтылық, ата-аналармен байланыс және мониторинг жүргізу. Тиімді басқару мектепке дейінгі мекеменің жұмыс сапасын арттырып, балаларға қолайлы білім беру ортасын құруға көмектеседі. Сондықтан балабақша әкімшілігі заманауи менеджмент принциптерін қолдану арқылы оқу-тәрбие процесін үздіксіз жетілдіріп отыруы қажет.

Жалпы, мектепке дейінгі ұйымдардағы менеджменттің басты мақсаты – балалардың жан-жақты дамуы үшін қауіпсіз, заманауи және инновациялық орта қалыптастыру.

Мектепке дейінгі ұйымдағы менеджмент практикасы – бұл балабақша немесе басқа да мектепке дейінгі білім беру мекемелерінің тиімді басқару жүйесін ұйымдастыруға бағытталған іс-әрекеттер жиынтығы. Ол мынандай негізгі бағыттарды қамтиды:

1. Ұйымдастырушылық басқару

- Мекеменің миссиясы мен стратегиясын анықтау
- Ұжымның жұмысын үйлестіру
- Қызметкерлердің міндеттерін бөлу
- Жоспарлау және есеп беру жүйесін құру

2. Педагогикалық процесті басқару

- Оқу бағдарламаларын әзірлеу және бейімдеу
- Балалардың жас ерекшеліктеріне сәйкес оқыту әдістерін енгізу
- Мұғалімдердің біліктілігін арттыру шараларын ұйымдастыру
- Инновациялық әдістер мен технологияларды енгізу

3. Қаржылық және материалдық-техникалық басқару

- Бюджетті жоспарлау және ресурстарды тиімді пайдалану
- Жабдықтау, қажетті құрал-жабдықтарды алу
- Жөндеу және инфрақұрылымды дамыту

4. Ата-аналармен және қоғаммен байланыс

- Ата-аналармен кері байланыс орнату
- Әлеуметтік серіктестіктермен ынтымақтастық
- Ашық есік күндері, жиналыстар өткізу

5. Мониторинг және бағалау

- Оқу-тәрбие жұмысының сапасын талдау
- Педагогикалық кадрлардың қызметін бағалау
- Балалардың даму деңгейін бақылау

Осы бағыттар мектепке дейінгі ұйымның тиімділігін арттыруға және балаларға сапалы білім беруге ықпал етеді.

ҚМ АА Куәлік нөмірі: **KZ45VPY00102718** — ҚР Мәдениет және Ақпарат министрлігі

© 2026 **Bilimger.kz** Ақпараттық-танымдық білім порталы. Барлық мазмұн авторлық құқықпен қорғалған.